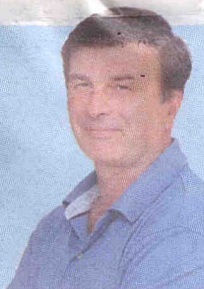

UVODNIK

Piše
Neven ŠANTIĆ

Sindikalni ćorak

Jedino što je gore od bilo kakve akcije jest »totalna akcija« s malih milijun zahtjeva gdje se, u konačnici, u toj rasplinutosti gubi smisao i svrha akcije. Takav dojam ostavlja program »Nova slika Hrvatske« koji bi, eto, trebao biti coup de grâce sindikalnih središnjica, neka vrsta samilosnog glogova kolca koji bi se zabio u tkivo već dovoljno namučene sadašnje vlade, te zaprijetio i onoj budućoj. Uvažavanje čak 128 zahtjeva, toliko će ih naime biti kada za desetak dana program bude dovršen, s kojima prijete sindikati sukus je njihova viđenja buduće »skandinavizirane« Hrvatske. Pretenciozno? Naravno. Ali ne zato što sve te zahtjeve ne bi trebalo ozbiljno razmotriti radi elementarnog nacionalnog konsenzusa o aktualnom spašavanju zemlje, pa potom i njenom razvoju, nego stoga što sindikati ulijeću na teren u »sučevoj nadoknadi«, i to želeći igrati na svim pozicijama u momčadi, iako su odavno imali prilike riješiti utakmicu ili je barem mirno privesti kraju.

Što su primjerice sindikati do sada čekali s »ozbiljnijim« razgovorima oko neisplata plaća i doprinosa, dakle elementarnom sindikalnom radno-socijalnom tematikom? Tko ih je sprječavao da sve ove godine traže od vlade »konkretnu« mjere za rješavanje ovog problema, akutnog još od početka pretvorbe i privatizacije, prijeteći protumjerama sve do generalnog štrajka ukoliko ne bude pomaka na bolje?

Naravno, ništa osim njihove kratkovidnosti, inercije i neorganiziranosti. Pa sada, u sutonu jedne vlasti koja jedva drži glavu iznad vode a kamo li da je sposobna za racionalni dijalog bilo s kime, bombastično najavljujati da na tom zahtjevu »Vlada pada ili ostaje«, da od toga zavisi hoće li sindikati prosvjedovati ili neće, smiješno je koliko i tragično.

Da su godinama svoj primarni posao, zaštitu radnika i radničkih prava, radili kako spada, da su bili čvrsti ali i konstruktivan pregovarač s državom i poslodavcima vođeni dugoročnim probicima za svoje članstvo i zemlju u cjelini, onda bi i ovaj »ultimatum« zvučao ozbiljnije. Od njega bi zadrhtala ne samo aktualna vlast nego i svaka buduća. Ovako će biti ćorak.

S druge strane, s takvom reputacijom i vjerodostojnošću kakvu imaju hrvatski sindikati na vlastitom terenu, upuštati se još i u prijedloge gospodarsko-porezne, društvene i političke reforme može samo kompromitirati spomenute, potrebne koliko i nužne, reforme. Umjesto da nude gotove recepte sumnjive koherentnosti i provedivosti bilo bi bolje, kada im je već stalo do reformi na različitim područjima, da su inicirali okupljanje stručnjaka iz pojedinih ovlasti i stali iza njihovih eventualnih rješenja. A vlastitu energiju sačuvali za konsolidiranje sindikalnih organizacija, donošenje sindikalne strategije primjerene 21. stoljeću u Hrvatskoj EU, te taktičkom osposobljavanju povjerenika i članstva za gotovo svakodnevnu bitku s vlasnicima i upravama u doba globalne dominacije kapitala.

Sindikalne središnjice svojih su »petnaest minuta slave« prokockale u jesen prošle godine. Imali su »referendumsku« inicijativu i priliku pokazati što i kako mogu, ali je efekt izostao. Sada je njihova najava mogućem priključenju prosvjedima depasirana. Između ostalog i zato što prosvjednička kritika institucija dobrim dijelom ide i njima.